

במדינה

טרך להתפזר. במערכת הבחירות יעמיד בן גוריון את עניין המימשל במרכז תעמולתו — והעם יכריע.

זוהי תוכנית של סחיטה גלוויה. אולם ה' סחיטה היתה מוצדקת: אי אפשר להכריח ראש ממשלה להמשיך בתפקידו כשאין מקב לים את דעתו בעניין חשוב. כך, במכה אחת, היפנה בן גוריון את הזרקור לעבר מצבם המזוז של יריביו, עסקני המפלגות, שאינם מסוגלים להתקיים בלעדיו.

איום סרק. הנפגעת העיקרית היתה מפלגת אחדות העבודה. עם הקמת הקואליציה ציה הנוכחית, הוענקה לה במפורש הזכות להצביע בעד ביטול המימשל. מכך מתפרש שהממשלה התחייבה להמשיך לכהן גם אם יבוטל המימשל. עתה שם בן גוריון את הייבות זו ללעג. הוא ידע היטב שאחדות העבודה חוששת מפני בחירות, וכי גם ל מפלגות האחרות אין כסף לניהול מערכת בחירות.

יגאל אלון הגיב מיד. טען הוא: אם ה' ממשלה תתפטר, בניגוד להתחייבותה, אין פירוש הדבר פיזור הכנסת. כי רק הכנסת עצמה יכולה להחליט על פיזור, ועל עריכת בחירות חדשות.

איך יוכל רוב הכנסת למנוע בחירות חדשות, אם אינו מסוגל להקים ממשלה בלי בן גוריון? ישנה רק אפשרות תיאורטית אחת, ועליה רמז אלון: הממשלה תתפטר, הכנסת תסרב להתפזר, לא תהיה ממשלה חדשה. במקרה זה תצטרך הממשלה ה' יוצאת להמשיך לכהן כממשלת מעבר, עד לתום תקופת הכהונה של הכנסת הנוכחית.

היה זה איום סרק. הציבור לא יסבול ממשלת מעבר במשך שנים ארוכות. הדבר יביא בהכרח לאנדרלמוסיה, וזו הנחיל ל' מפא"י ניצחון מכריע בבחירות שלאחר מכן. **ניר או בניעה.** גם אלון הביין כי ה' איום נבוב. לכן פעל מאחורי הקלעים כדי למצוא נוסחה, שתאפשר לאחדות העבודה להעמיד פנים כאילו היא לוחמת לביטול המימשל, בשעה שהיא עושה את ההיפך. אחת ההצעות: לבטל את המימשל להלכה, להשאיר אותו למעשה.

אם ביקש בן גוריון להוכיח את אפסותם של עסקני המפלגות הקמים נגדו, הרי הצ' ליה. כל עוד אין רוב הכנסת מסוגל להקים ממשלה ניר, בעלת מצע מינימום משותף ו' מוסכם, שתוכל לנהל את המדינה למשך כמה שנים — הרי יצטרך הרוב לקבל כל תכתיב של בן גוריון, יהיה אשר יהיה. אפילו יירק ראש הממשלה בפני יריביו, יצטרכו להעמיד פנים שזה גשם.

מנגנון

צייד דובים

גדעון האוזנר התפטר. עוד פעם.

בפעם הראשונה עשה זאת למחרת משפט אייכמן. הפירסומת העולמית שלו הגיעה לשיאה. הוא יכול היה לקוות שאם יחזור מיד לפרקטיקה הפרטית שלו, ישגשג מבחינה כלכלית. והרי כשקיבל על עצמו את תפקיד היועץ המשפטי, שישה שבועות בל'

• עליידי ביטול תואר "המושל הצבאי", העברת סמכויותיו לקצין מטעם אלוף ה' פיקוד, שיעשה את אותו הדבר.

דויד בן גוריון במסיבת עורכי היוםונים

"אני לא יכול להגיד שאני שייך לדור הצעיר, אבל..."

להתכונן לשמוע בעתיד יותר על מיסאלי עם (ראה תצפית).

הממשלה

הגשם הגדול

המימשל הצבאי הפך בשביל דויד בן גוריון עניין שבאמונה, כמו הפרה הקדושה בעיני היהודים, והשילוש הקדוש בעיני ה' נוצרי.

אומנם, כל מוסדות הבטחון המוסמכים כבר קבעו זמנן (אם כי לא בפומבי), כי המימשל זרקא מויק לבטחון המדינה בשטח המלחמה בריגול ומניעת מתחרות. הוא מועיל רק להוספת ארבעה עד שישה חברי כנסת למפא"י, ילמיבצעים של גזילת קר' קעות הערבים. יתכן שאפשר היה להשיג מטרות נאורות אלה בדרך אחרת. אולם בן גוריון מתעקש.

השאלה היא: מה יקרה אם רוב הכנסת יחליט לבטל את המימשל, כשתועלה הצ' עת' החוק הפרטית הבאה?

השבוע, במונולוג הארוך שלו בפני עורכי היוםונים (ראה לעיל), נתן דויד בן גוריון על כך תשובה ברורה לחלוטין. תמציתה: אין כל ערך לרוב בכנסת, כשהוא מכוון נגד בן גוריון.

סחיטה גלוויה. הסביר בן גוריון את תוכניתו: במקרה זה הוא יתפטר. התפטרותו של ראש הממשלה דינה כהתפטרות הממשלה כולה. הרוב הדוגל בביטול ה' מימשל, המורכב מסיעות כמו מק"י וחרות, לא יוכל להקים ממשלה אחרת. הכנסת תצ'

תקופת התנ"ך קרובה לי יותר, ואני בטוח שהיא קרובה יותר לכל נער בישראל. "אני לא חי בגלות. ברחתי מהגלות כשלא היתה מדינה... לא רצינו לשבת בגלות הזאת עם החיים הריקים והאפסיים, בלי יצירה ובלי עצמאות.

"מה הקשר בין העיירה ובין היהודי ב' ארץ?"

דהיגול והפירור. אולם בן גוריון לא היה בן גוריון, לולא חזר מדי פעם לחש' בנותו ולטכסיו המפלגתיים. לכן, אומנם "יש לנו העם הכי טוב בעולם", אולם "יש לנו מי שטר מדיני אומלל שאין כמוהו ב' עולם". צירוף שתי הסיסמות יחד מוכיח, במקצת, את נאומיו המפורסמים של הפירור הגרמני.

איך לתקן את המישור? על כך ענה בן גוריון ארוכות, בתשובה לשאלה מוזמנת של כתבת דבר. הוא הוכיח שבגיל 76 עדיין מוכן הוא ללמוד מאדם צעיר ממנו: הנשיא דהיגול. תרופת הפלא החדשה: מיסאל-העם.

עוד לפני תריסר שנים התנגד בן גוריון לעצם הרעיון הזה, שהועלה או על ידי מנ' חם בגין (בקשר עם בעיות שונות, כגון השילומים בגרמניה). אז נראה הדבר לבן גוריון כאמצעי פאסיסטי פסול. עתה הש' נתנה דעתו: הוא היה רוצה במיסאל-עם, לשם הנהגת שיטת הבחירות הרובנית והבט' חת המימשל הצבאי, אך יריביו בכנסת מוני עים את הדבר. הם פותחים מפני הכרעה עממית.

לפי כל הסימנים, נכנס הגיוק הגוליסטי לראשו של בן גוריון. אורחי ישראל יכולים

(המשך מעמוד 4)

לנו נשק כזה, שהוא יותר פעיל ויותר אפקטיבי מהנשק שלו.

על נושא זה, הרציני ביותר בכל המונ' לוג, היו דברי ביגלי גם הבלתי רציניים ב' יתרי. הוא לא ניסה להסביר מה מביא אותו למחשבה כי המצרים לא יוכלו להשיג אותו נשק יעיל ואפקטיבי בטענו כי אפשר להשמיד את ישראל גם בנשק שיגרתי, ה' עלם לגמרי מן ההבדל העצום בין מלחמה אטומית, בה אפשר להשמיד את ישראל תוך דקות מעטות, לבין מלחמה שיגרית, ה' אורכת שבועות וחודשיים, בהם יספיקו עמי העולם להתערב.

● מאחר ויש לבדוק כל בעייה בארץ ובעולם לאור צרכי הבטחון השוטפים, הל כלל זה גם על היחס לגרמנים. בן גוריון שלל גמרי "גוענית", הטוענת שכל הגרמנים אשמים בשואה. אך הוא הבהיר כי העיקר לדיוו במקום אחר: גרמניה יכולה לספק מיתקנים בטחוניים. דבר זה חשוב עד אין שיעור יותר מכל הזכרונות מתקופת ה' נאצים, ומכל החששות לגבי עתיד גרמניה.

תוך כדי כך הפליט בן גוריון עקיצה כלפי צרפת: "יש מדינות בודדות בעולם ה' מוכנות למכור לנו נשק, אבל גם אלה רק בטבין ותקילין. איני אומר זאת לגנותן. אני מלא הוקרה וידידות למדינות אלה, כמו מדינת צרפת. חייבים אנו לשלם בטבין ו' תקילין בעד כל דבר שאנו קונים."

● "יש לנו העם הכי טוב בעולם, ש' אין כמוהו, לא היה כמוהו בכל ההיסטוריה, ואין כמוהו כיום."

● **אפתעת הערב:** "לא נחזק לנו מיזוג גלויות. לא הכרחי שיהודי פולני יתחתן עם יהודיה מרומניה... אני מודה על שגיאה שלי. גם אני הייתי דוגל בסיסמה של מיזוג גלויות, וכשהתעמקתי יותר בשאלה, הגעתי לכך, שזו מילה ריקה שאין בה תוכן." למה יש תוכן? רק לדבר אחד: סתימת הפער החינוכי בין שכבות כלכליות, ללא קשר עם בעייה עדתית כלשהי.

בלי רמטב"ל תימוני. מה גרם ל' שינוי קיצוני זה? הדיבורים על מיזוג גלויות, רמטב"ל תימוני וכז' היו תמיד הצ' טעצעות בפי בן גוריון. אולם בינתיים הבין ביגלי כי כאן טמון תומרינפץ אדיר, העשוי לפוצץ ברבות הימים את המישטר האשכ' נזי. יתכן כי הדרשה להחליף את יצחק בן צבי בנושא ספרדי, ולידתה של מחתרת ספרדית, העמידו אותו על גודל הסכנה.

● "אני לא יכול להגיד שאני שייך ל' דור הצעיר, אבל אני מבין כמוהו, ויודע כמוהו. אני מרגיש שהתנ"ך יותר קרוב לי מאשר סיפורי מנדלי... בתנ"ך אנו מוצ' אים חוויות של עם שישב בארצו."

מעולם לא התקרב בן גוריון כל כך ל' השקפת העולם הכנענית, כמו בקטע זה. "אם תשאלו אותי מה יותר קרוב לי, אם חיי העיירה או תקופת התנ"ך? — הרי

שר המשפטים דוב יוסף מחלקים את עור הדוב